

Janez Janša: Evropa potrebuje več strateškega razmišljanja in manj regulacije

31.8.2026 - | gov.si

Predsednik vlade Janez Janša je na Blejskem strateškem forumu sodeloval na panelu predsednikov vlad, na katerem so predsedniki vlad Slovenije, Češke, Hrvaške in Madžarske razpravljali o prihodnosti Evropske unije, njeni konkurenčnosti ter vlogi srednje in vzhodne Evrope pri oblikovanju evropskih politik.

Predsednik vlade je poudaril, da se je Evropska unija v zadnjih dveh desetletjih korenito spremenila. Po obdobju širitve so jo zaznamovale gospodarska in finančna kriza, brexit, pandemija covid-19 ter zaostrene geopolitične in varnostne razmere. »Ko smo se pridružili Evropski uniji, je bila to zlata doba širitve. Verjeli smo, da smo se pridružili skoraj popolni strukturi,« je dejal.

Kot enega največjih potencialov Evropske unije je izpostavil dobre prakse držav članic. »V vsaki državi članici obstaja nekaj, kar deluje odlično. Evropska unija je zakladnica dobrih praks,« je poudaril in dodal, da bi morala Unija te izkušnje bolje izkoristiti. Ob tem je opozoril, da se je evropska politika v zadnjih letih preveč osredotočila na regulacijo in premalo na strateško razmišljanje.

»V zadnjih 20 letih smo postali preveč odvisni od poceni ruskih energentov, poceni izdelkov iz Kitajske in ameriškega varnostnega ščita, zdaj pa lovimo zaostanek,« je opozoril predsednik vlade. Po njegovih besedah se zato v evropsko politiko vrača zdrava pamet, pri čemer lahko pomemben del rešitev in izkušenj prispevajo države srednje in vzhodne Evrope.

Kot primer je izpostavil migracije. Po njegovih besedah so prav države tega dela Evrope že zgodaj opozarjale na potrebo po učinkovitem varovanju zunanjih meja EU. Nedavni pogovori držav srednje Evrope kažejo na vse večjo usklajenost glede pristopa k migracijskim izzivom.

Kritičen je bil tudi do načina izvajanja zelenega prehoda. Opozoril je, da je selitev industrijske proizvodnje iz Evrope v druge dele sveta oslabil evropsko konkurenčnost, ne da bi se zaradi tega zmanjšali globalni izpusti. Evropa je s tem po njegovih besedah postala bolj odvisna od drugih delov sveta, namesto da bi krepila lastno industrijsko in energetske odpornost.

Pomemben del razprave je namenil prihodnjemu evropskemu proračunu. Ocenil je, da bodo pogajanja zahtevna, še posebej v luči prihodnjih širitve Evropske unije. Poudaril je, da mora biti evropski denar porabljen racionalno in usmerjen v področja, ki prinašajo konkretne rezultate. Le tako je mogoče krepiti tudi zaupanje državljanov v evropske institucije.

Predsednik vlade je posebej izpostavil varnost in obrambo. »Samo vlaganje v mehko moč ni dovolj,« je poudaril. Vojna v Ukrajini je po njegovih besedah pokazala, da mora Evropa več vlagati v lastne obrambne zmogljivosti in odvrčanje ter svojo gospodarsko moč podpreti tudi z ustrezno vojaško močjo.

Ukrajina je obenem pokazala geopolitični pomen Evrope in nujnost njenega strateškega delovanja. Kot je poudaril predsednik vlade, mora biti Evropska unija sposobna zaščititi svoje interese, zmanjšati strateške odvisnosti ter prevzeti večjo odgovornost za lastno varnost.

V tem okviru se je predsednik vlade zavzel tudi za nadaljevanje širitve Evropske unije, predvsem na države Zahodnega Balkana. Izkušnje preteklih širitve po njegovih besedah dokazujejo, da je širitev

eden najuspešnejših evropskih geopolitičnih instrumentov ter pomemben dejavnik stabilnosti, varnosti in razvoja evropske celine.

<https://www.gov.si/novice/2026-08-31-janez-jansa-evropa-potrebuje-vec-strateskega-razmisljanja-in-manj-regulacije>